

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY „WYCHOWANIE PRZEZ SZTUKĘ” 2026/2027

Część teoretyczna – podstawy ogólne

Część praktyczna – plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

Pleszew 2026

1. WSTĘP

Program Wychowawczo-Profilaktyczny „Wychowanie przez sztukę” Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie określa kierunki działań wychowawczych i profilaktycznych podejmowanych przez szkołę w celu wspierania uczniów w ich rozwoju artystycznym, osobistym, emocjonalnym, społecznym i fizycznym.

Specyfika Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie wynika z jej charakteru jako publicznej szkoły artystycznej realizującej kształcenie muzyczne, bez pionu ogólnokształcącego. Uczniowie szkoły, równolegle do realizowania obowiązku szkolnego w szkołach ogólnokształcących, rozwijają swoje uzdolnienia muzyczne, zdobywają wiedzę i umiejętności artystyczne oraz uczestniczą w indywidualnych i zespołowych formach aktywności muzycznej.

Wychowanie w szkole muzycznej odbywa się w szczególnej relacji nauczyciela i ucznia, opartej na systematycznej, często indywidualnej pracy artystycznej. Nauczyciel przedmiotu artystycznego, a w szczególności nauczyciel instrumentu głównego, ma możliwość długotrwałego i bezpośredniego obserwowania rozwoju ucznia, jego możliwości, trudności, emocji oraz sposobu funkcjonowania w sytuacjach związanych z nauką i prezentacją osiągnięć artystycznych.

Podstawą działań wychowawczych szkoły jest przekonanie, że edukacja muzyczna nie ogranicza się do kształcenia umiejętności wykonawczych. Kontakt ze sztuką, rozwijanie wrażliwości muzycznej, systematyczna praca nad własnym rozwojem, występy publiczne, współpraca z innymi osobami oraz doświadczanie sukcesów i trudności artystycznych mogą wspierać kształtowanie samodzielności, odpowiedzialności, wytrwałości, empatii, kultury osobistej i poczucia własnej wartości.

Program uwzględnia zatem zarówno cele związane z rozwojem artystycznym ucznia, jak i jego prawidłowym funkcjonowaniem emocjonalnym, społecznym i fizycznym. Szczególne znaczenie przypisuje się budowaniu bezpiecznych relacji, przeciwdziałaniu przemocy i zachowaniom ryzykownym, wspieraniu zdrowia psychicznego, rozwijaniu umiejętności radzenia sobie ze stresem i treścią oraz zapewnianiu uczniom odpowiedniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Program jest dokumentem obejmującym dwa wzajemnie uzupełniające się elementy:

1. część teoretyczną – zawierającą trwałe podstawy działalności wychowawczo-profilaktycznej szkoły;
2. część praktyczną – obejmującą plan działań wychowawczo-profilaktycznych na dany rok szkolny, opracowany na podstawie wyników diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka, wniosków z ewaluacji programu z poprzedniego roku oraz aktualnych rekomendacji Centrum Edukacji Artystycznej.

Program jest realizowany przez całą społeczność szkolną: dyrektora, nauczycieli przedmiotów artystycznych, pozostałych nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów i ich rodziców. Szczególne znaczenie w jego realizacji mają nauczyciele przedmiotów artystycznych, którzy poprzez bezpośrednią i systematyczną pracę z uczniami uczestniczą zarówno w ich rozwoju artystycznym, jak i wychowaniu oraz profilaktyce.

Program pozostaje spójny ze Statutem Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie, Standardami Ochrony Małoletnich oraz innymi dokumentami i procedurami obowiązującymi w szkole.

2. PODSTAWY PRAWNE

10. rekomendacji wychowawczo-profilaktycznych Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2026/2027.
9. Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie;
8. Statutu Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie;
7. uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 (M.P. z 2023 r. poz. 1232);
6. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870);
5. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 424);
4. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449);
3. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 26 oraz art. 84;
2. Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;

Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracowano w szczególności na podstawie:

3. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY I ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie jest publiczną szkołą artystyczną realizującą kształcenie muzyczne dzieci i młodzieży. Szkoła nie posiada pionu ogólnokształcącego. Uczniowie realizują kształcenie ogólne w innych szkołach, a w Państwowej Szkole Muzycznej rozwijają swoje uzdolnienia i zainteresowania muzyczne.

Specyfika szkoły wynika przede wszystkim z artystycznego charakteru kształcenia, indywidualnej pracy nauczyciela z uczniem oraz uczestnictwa uczniów w zajęciach grupowych i zespołowych. Istotnym elementem procesu edukacyjnego są również koncerty, audycje, popisy klasowe, warsztaty, konkursy, przesłuchania, uroczystości szkolne oraz inne wydarzenia artystyczne.

Szkoła, poprzez działalność dydaktyczną, wychowawczą i artystyczną, uczestniczy w życiu kulturalnym Pleszewa i lokalnej społeczności. Uczniowie mają możliwość prezentowania swoich osiągnięć artystycznych oraz uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez szkołę i we współpracy z instytucjami środowiska lokalnego.

Patronem szkoły jest Wojciech Kilar – wybitny polski kompozytor, którego twórczość stanowi ważny punkt odniesienia dla działań związanych z kształtowaniem szacunku do

muzyki, polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozwijaniem zainteresowania kulturą muzyczną.

Szkoła tworzy społeczność obejmującą uczniów, ich rodziców, nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych. Współpraca wszystkich członków społeczności szkolnej jest podstawą tworzenia bezpiecznego, przyjaznego i sprzyjającego rozwojowi środowiska wychowawczego.

W realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych szkoła współpracuje, stosownie do potrzeb, z rodzicami uczniów, instytucjami kultury, placówkami oświatowymi, specjalistami oraz innymi podmiotami wspierającymi rozwój dzieci i młodzieży.

Szczegółowa charakterystyka aktualnych potrzeb i zagrożeń występujących w społeczności szkolnej jest określana w corocznej diagnozie, stanowiącej podstawę opracowania części praktycznej Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

4. MISJA SZKOŁY

Misją Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie jest kształcenie i wychowanie poprzez muzykę oraz tworzenie warunków do rozwijania indywidualnych uzdolnień i zainteresowań artystycznych uczniów.

Szkoła dąży do tego, aby każdy uczeń mógł rozwijać swój potencjał muzyczny w atmosferze bezpieczeństwa, szacunku i wzajemnego zaufania, a jednocześnie kształtować samodzielność, odpowiedzialność, wrażliwość, wytrwałość i poczucie własnej wartości.

Istotnym elementem misji szkoły jest przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w kulturze, rozwijanie umiejętności odbioru i wykonywania muzyki oraz kształtowanie potrzeby dalszego rozwoju artystycznego i osobistego.

Szkoła wspiera uczniów w przeżywaniu zarówno sukcesów, jak i trudności związanych z edukacją muzyczną. Uczy systematycznej pracy, odpowiedzialności za własny rozwój, radzenia sobie z treścią i stresem związanym z występami oraz konstruktywnego przyjmowania informacji zwrotnej.

Misją szkoły jest również kształtowanie szacunku dla człowieka, jego godności i indywidualności, poszanowania różnorodności, dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialności za wspólnotę, w której uczeń funkcjonuje.

5. WIZJA SZKOŁY

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie jest szkołą, w której edukacja muzyczna łączy się z wychowaniem poprzez sztukę i wspieraniem rozwoju osobowego ucznia.

Dążymy do tego, aby szkoła była miejscem:

- bezpiecznym i przyjaznym dla każdego ucznia;
- sprzyjającym rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań muzycznych;
- budującym poczucie własnej wartości i sprawczości ucznia;
- kształtującym samodzielność, odpowiedzialność i wytrwałość;
- rozwijającym wrażliwość na piękno, kulturę i drugiego człowieka;
- uczącym współpracy, wzajemnego szacunku i odpowiedzialności za wspólnotę;
- przygotowującym uczniów do świadomego uczestnictwa w życiu kulturalnym;
- wspierającym uczniów w radzeniu sobie ze stresem, treścią, niepowodzeniami i presją związaną z edukacją artystyczną;
- zapewniającym odpowiednie wsparcie uczniom doświadczającym trudności w nauce, funkcjonowaniu emocjonalnym lub społecznym;
- otwartym na współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Chcemy, aby każdy uczeń opuszczający szkołę miał poczucie, że rozwój muzyczny jest jednocześnie drogą do rozwijania własnej osobowości, wrażliwości i odpowiedzialności.

Szkoła dąży do tego, aby jej absolwenci byli nie tylko dobrze przygotowani do dalszego kształcenia muzycznego, lecz także świadomie uczestniczyli w kulturze, potrafili współpracować z innymi, szanowali ich odmienność i byli gotowi do dalszego rozwoju.

6. WARTOŚCI WAŻNE DLA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Działalność wychowawcza i profilaktyczna Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie opiera się na wartościach, które wspierają rozwój ucznia jako młodego artysty i człowieka.

Do najważniejszych wartości należą:

1. **Szacunek** – dla godności, praw i indywidualności każdego człowieka.
2. **Odpowiedzialność** – za własne decyzje, zachowanie, naukę, rozwój artystyczny oraz relacje z innymi.
3. **Bezpieczeństwo** – rozumiane jako prawo ucznia do ochrony przed przemocą, krzywdzeniem, dyskryminacją i innymi zagrożeniami.
4. **Wrażliwość** – na muzykę, sztukę, piękno, emocje własne i innych osób oraz potrzeby drugiego człowieka.
5. **Samodzielność** – rozumiana jako stopniowe przejmowanie odpowiedzialności za własną naukę, rozwój artystyczny i podejmowane decyzje.
6. **Wytrwałość i systematyczność** – niezbędne w procesie kształcenia muzycznego oraz w osiąganiu celów.
7. **Uczciwość** – w relacjach z innymi oraz w podejmowaniu własnych działań.
8. **Współpraca** – umiejętność słuchania innych, komunikowania się, działania zespołowego i respektowania wspólnie ustalonych zasad.
9. **Kreatywność** – rozwijanie własnej ekspresji, twórczego myślenia i otwartości na różne formy artystycznego wyrazu.
10. **Szacunek dla dziedzictwa kulturowego** – poznawanie i pielęgnowanie polskiego i światowego dziedzictwa muzycznego oraz otwartość na różnorodność kultur.

11. **Zdrowie i dobrostan** – troska o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz kształtowanie umiejętności zachowania równowagi między nauką, ćwiczeniem, odpoczynkiem i życiem osobistym.

7. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie rozwija swoje uzdolnienia, zainteresowania i wrażliwość artystyczną oraz posiada wiedzę i umiejętności muzyczne odpowiednie do poziomu kształcenia.

Absolwent szkoły:

1. posiada wiedzę i umiejętności muzyczne umożliwiające dalszy rozwój artystyczny;
2. potrafi samodzielnie i systematycznie pracować nad powierzonym materiałem muzycznym;
3. rozumie znaczenie odpowiedzialności, wytrwałości i systematyczności w rozwoju artystycznym;
4. potrafi prezentować swoje umiejętności podczas występów publicznych;
5. zna podstawowe sposoby radzenia sobie ze stresem i treścią;
6. potrafi przyjmować konstruktywną informację zwrotną oraz wyciągać wnioski z sukcesów i niepowodzeń;
7. zna swoje mocne strony i buduje adekwatne poczucie własnej wartości;
8. potrafi współpracować z innymi i odnosi się do nich z szacunkiem;
9. przestrzega zasad bezpieczeństwa i wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji trudnej;
10. korzysta z Internetu i technologii cyfrowych w sposób bezpieczny i odpowiedzialny;
11. dba o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz rozumie znaczenie właściwej organizacji pracy, ćwiczenia i odpoczynku;
12. jest wrażliwy na muzykę, sztukę i piękno oraz świadomie uczestniczy w kulturze;
13. szanuje polskie i światowe dziedzictwo kulturowe;
14. kieruje się szacunkiem, odpowiedzialnością, uczciwością i kulturą osobistą;
15. jest przygotowany do kontynuowania kształcenia muzycznego, jeżeli podejmuje taką decyzję.

8. UCZESTNICY I REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspólnym zadaniem społeczności szkolnej.

Dyrektor szkoły tworzy warunki do realizacji Programu, zapewnia bezpieczeństwo uczniom, organizuje odpowiednią pomoc, wspiera nauczycieli oraz monitoruje działania wychowawcze i profilaktyczne.

Nauczyciele wspierają rozwój artystyczny i osobisty ucznia, budują relacje oparte na szacunku i bezpieczeństwie, rozpoznają jego potrzeby i trudności oraz reagują na sytuacje mogące zagrażać jego dobru.

Szczególną rolę pełni **nauczyciel instrumentu głównego**, który ze względu na systematyczny i indywidualny charakter pracy z uczniem może wcześniej zauważyć zmiany w jego funkcjonowaniu, motywacji lub samopoczuciu.

Pracownicy niepedagogiczni współuczestniczą w tworzeniu bezpiecznego środowiska szkolnego i reagują na zauważone sytuacje mogące zagrażać bezpieczeństwu lub dobru ucznia.

Uczniowie przestrzegają zasad obowiązujących w szkole, odnoszą się do innych z szacunkiem, dbają o bezpieczeństwo własne i innych oraz stopniowo przejmują odpowiedzialność za własny rozwój.

Samorząd Uczniowski reprezentuje uczniów i wspiera ich aktywny udział w życiu szkoły.

Rodzice i Rada Rodziców współpracują ze szkołą w zakresie wspierania rozwoju uczniów oraz uczestniczą w realizacji Programu zgodnie ze swoimi kompetencjami.

W realizacji Programu szkoła może współpracować ze specjalistami, poradniami oraz innymi właściwymi instytucjami i podmiotami.

Program opracowuje i monitoruje Zespół ds. Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora szkoły.

9. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program uwzględnia specyfikę szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne.

Podstawowym jego założeniem jest wspieranie harmonijnego rozwoju ucznia poprzez edukację muzyczną i wychowanie przez sztukę, przy jednoczesnej trosce o bezpieczeństwo oraz zdrowie fizyczne i psychiczne.

Działalność wychowawcza jest integralną częścią kształcenia artystycznego i odbywa się przede wszystkim w codziennych relacjach nauczyciela z uczniem, podczas zajęć indywidualnych i grupowych, wspólnego muzykowania, koncertów, przesłuchań, konkursów oraz innych wydarzeń artystycznych.

Działania szkoły:

1. uwzględniają wiek, możliwości i indywidualne potrzeby ucznia;
2. respektują jego godność, prawa i podmiotowość;
3. wspierają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
4. rozwijają samodzielność, odpowiedzialność, systematyczność i wytrwałość;
5. wspierają zdrowie i dobrostan psychiczny;
6. rozwijają kompetencje społeczne;
7. wzmacniają czynniki chroniące i ograniczają czynniki ryzyka;
8. służą ochronie przed przemocą, krzywdzeniem i innymi zagrożeniami;
9. wspierają wychowawczą rolę rodziny;
10. są dostosowywane do aktualnych potrzeb społeczności szkolnej.

10. GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ I PROFILAKTYCZNEJ

1. Rozwój artystyczny

Szkoła wspiera rozwój uzdolnień i zainteresowań muzycznych ucznia, kształtuje jego samodzielność, systematyczność, wytrwałość i odpowiedzialność za własny rozwój.

Uczeń jest przygotowywany do prezentowania swoich umiejętności podczas koncertów, audycji, egzaminów, przesłuchań i konkursów. Szkoła rozwija motywację wewnętrzną, umiejętność przyjmowania konstruktywnej informacji zwrotnej oraz właściwego radzenia sobie z sukcesem i niepowodzeniem.

Szkoła stwarza możliwości wspólnego muzykowania, prezentowania osiągnięć oraz świadomego uczestnictwa w kulturze.

2. Rozwój psychiczny i emocjonalny

Szkoła wspiera ucznia w rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji, budowaniu adekwatnego poczucia własnej wartości oraz radzeniu sobie ze stresem, treścią i sytuacjami trudnymi.

Szczególne uwagę zwraca się na przeciwdziałanie nadmiernej presji związanej z osiągnięciami artystycznymi oraz przeciążeniu wynikającemu z łączenia edukacji muzycznej z innymi obowiązkami ucznia.

Uczeń powinien wiedzieć, że w sytuacji trudnej może zwrócić się o pomoc do osoby dorosłej.

3. Rozwój społeczny

Szkoła rozwija umiejętności komunikacji, współpracy, empatii i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.

Wspiera budowanie prawidłowych relacji, integrację społeczności szkolnej, działalność Samorządu Uczniowskiego oraz odpowiedzialność za wspólne dobro.

Szczególne znaczenie ma wspólne muzykowanie, które uczy odpowiedzialności za własne przygotowanie, współpracy oraz szacunku dla pracy innych osób.

4. Rozwój duchowy i aksjologiczny

Wychowanie przez sztukę służy rozwijaniu wrażliwości ucznia na piękno, dobro, kulturę i potrzeby drugiego człowieka.

Szkoła kształtuje postawy oparte na szacunku, odpowiedzialności, uczciwości, empatii i poszanowaniu godności człowieka.

Uczniowie poznają polskie i światowe dziedzictwo muzyczne i kulturowe oraz twórczość patrona szkoły – Wojciecha Kilara. Szkoła rozwija także szacunek dla różnorodności kultur i przygotowuje do świadomego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

5. Zdrowie i dobrostan ucznia

Szkoła kształtuje nawyki służące ochronie zdrowia fizycznego i psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem obciążeń wynikających z nauki gry na instrumencie.

Działania dotyczą w szczególności:

1. prawidłowej postawy i ergonomii gry;
2. profilaktyki przeciążeń;
3. ochrony słuchu;
4. właściwej organizacji samodzielnego ćwiczenia;
5. stosowania przerw i odpowiedniej regeneracji;
6. zachowania równowagi pomiędzy obowiązkami, aktywnością i odpoczynkiem;
7. rozpoznawania sygnałów przemęczenia i przeciążenia.

W przypadku dolegliwości wymagających specjalistycznej oceny uczeń i jego rodzice są informowani o potrzebie skorzystania z odpowiedniej konsultacji.

6. Bezpieczeństwo i profilaktyka zagrożeń

Szkoła podejmuje działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów oraz wzmacnianiu czynników chroniących.

Działania obejmują w szczególności:

1. przeciwdziałanie przemocy, krzywdzeniu, wykluczeniu i dyskryminacji;
2. przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich;

3. rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i zwracania się o pomoc;
4. bezpieczeństwo cyfrowe, ochronę prywatności i wizerunku;
5. przeciwdziałanie cyberprzemocy;
6. kształtowanie odpowiedzialnego i krytycznego korzystania z Internetu i nowych technologii;
7. profilaktykę problemowego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych i gier;
8. profilaktykę używania substancji psychoaktywnych;
9. profilaktykę uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych.

W sytuacjach zagrożenia szkoła postępuje zgodnie z obowiązującymi przepisami, Standardami Ochrony Małoletnich i przyjętymi procedurami.

7. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i wspieranie ucznia

Szkoła rozpoznaje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów oraz udziela im wsparcia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wsparcie może obejmować w szczególności:

1. bieżącą obserwację funkcjonowania ucznia;
2. indywidualizację pracy;
3. rozmowy wspierające w granicach kompetencji nauczyciela;
4. współpracę nauczycieli;
5. współpracę z rodzicami;
6. organizowanie odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
7. współpracę ze specjalistami, poradcami i innymi właściwymi podmiotami.

Nauczyciel nie zastępuje psychologa, lekarza ani terapeuty. Jego zadaniem jest zauważenie niepokojących sygnałów, udzielenie wsparcia w granicach swoich kompetencji i uruchomienie odpowiedniej pomocy.

8. Współpraca z rodzicami

Szkoła wspiera wychowawczą rolę rodziny i współpracuje z rodzicami w zakresie rozwoju artystycznego, psychicznego i społecznego ucznia.

Współpraca obejmuje przede wszystkim wymianę informacji, konsultowanie pojawiających się trudności, wspieranie właściwej organizacji pracy i ćwiczenia w domu oraz wspólne reagowanie na objawy przeciążenia, nadmiernego stresu lub obniżenia motywacji.

Rodzice uczestniczą również w diagnozie potrzeb społeczności szkolnej i ewaluacji Programu, a Rada Rodziców realizuje zadania wynikające z przysługujących jej kompetencji.

9. Rozwijanie kompetencji nauczycieli

Szkoła wspiera rozwój kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli, w szczególności dotyczących:

1. budowania bezpiecznej relacji nauczyciel–uczeń;
2. rozpoznawania potrzeb i trudności uczniów;
3. wspierania ucznia w radzeniu sobie ze stresem i treścią;
4. przeciwdziałania przemocy i krzywdzeniu;
5. ochrony małoletnich;
6. bezpieczeństwa cyfrowego i profilaktyki zachowań ryzykownych;

7. psychofizycznych uwarunkowań kształcenia muzycznego;
8. współpracy z rodzicami.

Kompetencje te rozwijane są poprzez doskonalenie zawodowe, korzystanie z materiałów i rekomendacji Centrum Edukacji Artystycznej, współpracę ze specjalistami oraz wymianę doświadczeń pomiędzy nauczycielami.

11. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany jest w ramach bieżącej działalności dydaktycznej, wychowawczej i artystycznej szkoły, w szczególności podczas:

1. zajęć indywidualnych i grupowych;
2. prób i pracy zespołów;
3. koncertów, audycji, egzaminów, konkursów i przesłuchań;
4. warsztatów, spotkań i innych przedsięwzięć edukacyjnych;
5. wyjazdów i wydarzeń organizowanych przez szkołę;
6. indywidualnych rozmów z uczniami i rodzicami;
7. działań Samorządu Uczniowskiego;
8. współpracy ze środowiskiem lokalnym;
9. współpracy ze specjalistami i właściwymi instytucjami.

Szczegółowe działania wychowawcze i profilaktyczne na dany rok szkolny określone są na podstawie diagnozy potrzeb społeczności szkolnej, rozpoznanych czynników chroniących i czynników ryzyka, wniosków z ewaluacji oraz aktualnych kierunków i rekomendacji dotyczących szkół artystycznych.

CZĘŚĆ II

PLAN WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY NA ROK SZKOLNY 2026/2027

1. WNIOSKI Z REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO W ROKU SZKOLNYM 2025/2026

Podstawę do planowania działań wychowawczych i profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027 stanowią doświadczenia i wnioski z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w roku poprzednim.

W roku szkolnym 2025/2026 diagnoza potrzeb szkoły prowadzona była poprzez obserwacje pedagogiczne nauczycieli, analizę frekwencji, rozmowy z uczniami i rodzicami oraz analizę dokumentacji szkolnej.

W wyniku diagnozy wskazano:

1. wysoką motywację uczniów do nauki gry na instrumentach;
2. potrzebę wzmacniania odporności psychicznej uczniów, szczególnie w zakresie radzenia sobie ze stresem scenicznym i tremą;
3. potrzebę wspierania systematyczności samodzielnego ćwiczenia;
4. potrzebę integracji uczniów różnych klas.

W odpowiedzi na rozpoznane potrzeby szkoła realizowała działania wychowawcze i profilaktyczne związane m.in. z rozwojem artystycznym i społecznym uczniów, wspieraniem dobrostanu psychicznego, radzeniem sobie z tremą, higieną pracy podczas ćwiczenia na instrumencie oraz wspomaganiem procesu uczenia się.

W zakresie wspierania dobrostanu psychicznego podejmowano indywidualne działania wspierające uczniów, dbano o budowanie pozytywnej atmosfery w szkole oraz wykorzystywano doświadczenia związane z występami publicznymi do wzmacniania pewności siebie i ograniczania stresu.

Na podstawie realizacji Programu w roku szkolnym 2025/2026 stwierdzono, że:

1. Program został zrealizowany zgodnie z przyjętymi założeniami;
2. szczególnie efektywne były działania związane z aktywnością sceniczną uczniów;
3. należy kontynuować wsparcie uczniów w zakresie radzenia sobie z tremą i stresem scenicznym;
4. wskazane jest rozszerzenie działań służących integracji uczniów.

Analiza dokumentacji z wcześniejszego roku szkolnego wskazuje ponadto, że potrzeba wspierania uczniów w radzeniu sobie ze stresem scenicznym ma charakter powtarzający się. Już w podsumowaniu realizacji Programu za rok szkolny 2024/2025 wskazano potrzebę rozszerzenia edukacji w zakresie zarządzania stresem scenicznym. Jednocześnie jako mocne strony szkoły wskazywano zaangażowanie nauczycieli, dobrą atmosferę pomiędzy uczniami, brak incydentów agresji i przemocy oraz skuteczne reagowanie na indywidualne trudności uczniów.

Wnioski do pracy w roku szkolnym 2026/2027

Na podstawie powyższych informacji przyjmuje się następujące kierunki dalszych działań:

1. **kontynuowanie działań wspierających dobrostan psychiczny uczniów**, ze szczególnym uwzględnieniem stresu scenicznego i tremy;
2. **wspieranie systematyczności, samodzielności i właściwej organizacji ćwiczenia;**

3. **wzmacnianie integracji społeczności uczniowskiej**, w szczególności uczniów różnych klas, cykli i specjalności;
4. **kontynuowanie działań scenicznych i zespołowych**, które sprzyjają rozwojowi artystycznemu, budowaniu pewności siebie oraz współpracy;
5. **utrzymanie bezpiecznej i wspierającej atmosfery szkoły** oraz indywidualnego podejścia do potrzeb uczniów;
6. **kontynuowanie współpracy z rodzicami** w zakresie wspierania rozwoju, motywacji i dobrostanu ucznia;
7. uwzględnienie powyższych zagadnień w diagnozie potrzeb oraz czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzanej na początku roku szkolnego 2026/2027.

2. REKOMENDACJE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE CENTRUM EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Przy planowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027 Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie uwzględnia rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej.

CEA wskazało na rok szkolny 2026/2027 trzy główne priorytety wychowawczo-profilaktyczne.

2.1. Wspomaganie procesów uczenia się

Pierwszym priorytetem jest organizowanie działań wspierających uczniów w skutecznym uczeniu się, planowaniu i organizowaniu własnej pracy, rozwijaniu koncentracji, motywacji oraz samodzielności.

W odniesieniu do szkoły muzycznej szczególne znaczenie ma rozwijanie umiejętności:

1. planowania samodzielnego ćwiczenia na instrumencie;
2. właściwej organizacji czasu pracy i odpoczynku;
3. systematycznej pracy nad materiałem muzycznym;
4. koncentracji uwagi;
5. przygotowania do egzaminów, przesłuchań, konkursów i występów;
6. radzenia sobie z przeciążeniem obowiązkami;
7. świadomego monitorowania własnych postępów.

CEA podkreśla, że działania wspomagające procesy uczenia się powinny mieć nie tylko charakter pomocowy wobec uczniów doświadczających trudności, lecz także profilaktyczny i rozwojowy oraz obejmować wszystkich uczniów potrzebujących wsparcia w budowaniu skutecznego warsztatu pracy. W szkołach artystycznych działania te powinny być dostosowane do specyfiki przedmiotów artystycznych.

Wyniki diagnozy szkolnej potwierdzają zasadność realizacji tego priorytetu, w szczególności w zakresie wspierania motywacji do ćwiczenia, wiary we własne możliwości oraz właściwego gospodarowania czasem i obciążeniem uczniów.

2.2. Przeciwdziałanie cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej

Drugim priorytetem CEA jest podejmowanie działań służących zapewnieniu uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.

Działania szkoły w tym zakresie będą obejmować w szczególności:

1. wzmacnianie zasad wzajemnego szacunku i odpowiedzialności za relacje z innymi;
2. reagowanie na przejawy ośmieszania, wykluczania, hejtu i innych form krzywdzenia;
3. przypominanie uczniom sposobów zgłaszania sytuacji trudnych i niebezpiecznych;
4. rozwijanie odpowiedzialnego korzystania z Internetu, komunikatorów i mediów społecznościowych;
5. ochronę prywatności i wizerunku;
6. rozwijanie świadomości konsekwencji publikowania i rozpowszechniania treści dotyczących innych osób;
7. współpracę z rodzicami w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego;
8. rozwijanie kompetencji nauczycieli dotyczących rozpoznawania i reagowania na przemoc oraz cyberprzemoc.

CEA zwraca szczególną uwagę na potrzebę monitorowania, czy uczniowie czują się bezpiecznie, czy przestrzegają przyjętych zasad oraz czy wiedzą, komu i w jaki sposób mogą zgłaszać przypadki przemocy, hejtu, wykluczenia lub innych form krzywdzenia.

Dotychczasowa diagnoza szkoły wskazuje na dobre relacje rówieśnicze i wysokie poczucie przynależności, dlatego działania w tym obszarze będą miały przede wszystkim charakter profilaktyczny i służący utrzymaniu tych pozytywnych zasobów.

2.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i innym uzależnieniom

Trzecim priorytetem CEA jest rozszerzenie działań profilaktycznych dotyczących uzależnień o zagrożenia związane z zachowaniami behawioralnymi. CEA wskazuje w szczególności na problemowe korzystanie z Internetu, mediów społecznościowych, smartfonów i gier cyfrowych, a także inne zachowania mogące prowadzić do utraty kontroli, zaniedbywania obowiązków, ograniczenia relacji społecznych i pogorszenia funkcjonowania ucznia.

Działania szkoły będą obejmować w szczególności:

1. kształtowanie odpowiedzialnych nawyków korzystania z Internetu i urządzeń cyfrowych;
2. rozwijanie umiejętności zachowania równowagi pomiędzy aktywnością cyfrową, nauką, ćwiczeniem, odpoczynkiem i relacjami społecznymi;
3. uświadamianie uczniom mechanizmów powstawania uzależnień;
4. rozwijanie umiejętności rozpoznawania sygnałów problemowego korzystania z technologii;
5. przeciwdziałanie przeciążeniu informacyjnemu i zjawisku FOMO;
6. wzmacnianie czynników chroniących, w szczególności zainteresowań muzycznych, relacji rówieśniczych, aktywności artystycznej i wsparcia ze strony dorosłych;
7. prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących substancji psychoaktywnych zgodnie z obowiązującymi przepisami;

8. współpracę z rodzicami w zakresie kształtowania zdrowych nawyków cyfrowych uczniów.

CEA podkreśla potrzebę zwracania uwagi na zmiany w funkcjonowaniu ucznia, takie jak utrata kontroli nad czasem korzystania z określonej aktywności, zaniedbywanie obowiązków, trudności z koncentracją, niewyspanie, pogorszenie relacji lub silne reakcje emocjonalne związane z ograniczeniem dostępu do danej aktywności.

2.4. Uwzględnienie rekomendacji CEA w działaniach szkoły

Rekomendacje CEA, wyniki diagnozy potrzeb uczniów oraz wnioski z realizacji Programu w roku poprzednim stanowią podstawę do ustalenia celów i harmonogramu działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027.

W działaniach szkoły szczególna uwaga zostanie skierowana na:

1. rozwijanie skutecznych sposobów uczenia się i samodzielnej pracy muzycznej;
2. wzmacnianie motywacji i systematyczności;
3. przeciwdziałanie przeciążeniu i wspieranie właściwej organizacji pracy;
4. przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy;
5. rozwijanie bezpiecznych i odpowiedzialnych zachowań w środowisku cyfrowym;
6. profilaktykę uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych;
7. utrzymywanie dobrych relacji rówieśniczych i bezpiecznej atmosfery szkoły;
8. kontynuowanie działań związanych z radzeniem sobie z treścią i stresem scenicznym, wynikających bezpośrednio z diagnozy przeprowadzonej w szkole.

3. CHARAKTERYSTYKA GRUPY OBJĘTEJ DZIAŁANAMI W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

W roku szkolnym 2026/2027 działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi objętych jest **114 uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie w wieku od 8 do 16 lat**, w tym:

1. 67 uczniów cyklu sześcioletniego;
2. 47 uczniów cyklu czteroletniego.

Społeczność uczniowska jest zróżnicowana pod względem wieku, etapu kształcenia muzycznego, indywidualnych możliwości, potrzeb rozwojowych oraz doświadczeń związanych z występami publicznymi.

Wśród uczniów występują również indywidualne potrzeby wymagające dostosowania sposobów pracy i odpowiedniego wsparcia. Szkoła uwzględnia je zgodnie z obowiązującymi przepisami, zaleceniami wynikającymi z posiadanej dokumentacji oraz bieżącym rozpoznaniem potrzeb ucznia.

Specyfika funkcjonowania uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia wynika między innymi z konieczności łączenia edukacji ogólnokształcącej z dodatkowym kształceniem

muzycznym, systematycznej samodzielnej pracy nad repertuarem oraz udziału w koncertach, popisach, egzaminach, przesłuchaniach i konkursach.

Dotychczasowe obserwacje szkoły nie wskazują na występowanie istotnych problemów wychowawczych lub zachowań ryzykownych wymagających wyznaczenia dodatkowych obszarów interwencji. Działania profilaktyczne powinny zatem mieć przede wszystkim charakter **wspierający i uprzedzający**, z uwzględnieniem potrzeb charakterystycznych dla uczniów szkoły muzycznej.

4. DIAGNOZA POTRZEB ROZWOJOWYCH UCZNIÓW ORAZ CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników chroniących i czynników ryzyka stanowi podstawę planowania działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły na rok szkolny 2026/2027.

Diagnozą objęta jest społeczność Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie, licząca 114 uczniów w wieku od 8 do 16 lat, w tym 67 uczniów cyklu sześcioletniego i 47 uczniów cyklu czteroletniego.

4.1. Sposób przeprowadzenia diagnozy

Diagnoza została przeprowadzona we wrześniu 2026 r. z wykorzystaniem:

1. anonimowej, krótkiej ankiety skierowanej do uczniów kontynuujących naukę w szkole, dostosowanej do ich wieku;

Uczniowie rozpoczynający naukę w szkole w roku szkolnym 2026/2027 zostaną objęci diagnozą przede wszystkim poprzez bieżącą obserwację ich funkcjonowania, rozmowy z uczniami i rodzicami oraz spostrzeżenia nauczycieli. Ze względu na krótki okres funkcjonowania w środowisku szkoły nie będą oni obejmowani ankietą uczniowską przeprowadzaną na początku roku szkolnego.

2. obserwacji uczniów przez nauczycieli;
3. rozmów z uczniami i rodzicami;
4. wymiany spostrzeżeń pomiędzy nauczycielami;
5. analizy bieżącego funkcjonowania uczniów i dokumentacji szkolnej;
6. wniosków z realizacji Programu w poprzednim roku szkolnym.

Przyjęte sposoby diagnozy są zgodne z dotychczasową praktyką szkoły. W roku szkolnym 2025/2026 wykorzystywano m.in. obserwacje pedagogiczne, analizę frekwencji, rozmowy z uczniami i rodzicami oraz analizę dokumentacji szkolnej.

4.2. Obszary diagnozy

Diagnoza obejmowała przede wszystkim:

1. poczucie bezpieczeństwa i dobre samopoczucie uczniów w szkole;
2. relacje z nauczycielami i innymi uczniami;
3. motywację do nauki muzyki;
4. systematyczność i organizację samodzielnego ćwiczenia;
5. możliwość zachowania równowagi pomiędzy nauką, ćwiczeniem i odpoczynkiem;
6. radzenie sobie z treścią i stresem scenicznym;
7. integrację i poczucie przynależności do społeczności szkolnej;

8. możliwość uzyskania pomocy w sytuacji trudnej;
9. inne potrzeby lub trudności zgłaszane przez uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szczególną uwagę poświęca się obszarom wynikającym z wcześniejszej diagnozy, w której wskazano potrzebę dalszego wspierania uczniów w zakresie odporności psychicznej i radzenia sobie ze stresem scenicznym, systematyczności ćwiczenia oraz integracji uczniów różnych klas.

5. WYNIKI DIAGNOZY – CZYNNIKI CHRONIĄCE, CZYNNIKI RYZYKA I WNIOSKI

Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników chroniących i czynników ryzyka została przeprowadzona we wrześniu 2026 r. z wykorzystaniem anonimowej ankiety uczniowskiej, obserwacji nauczycieli, rozmów z uczniami i rodzicami, analizy bieżącego funkcjonowania szkoły oraz wniosków z realizacji Programu w poprzednim roku szkolnym.

W diagnozie uczestniczyli uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie oraz nauczyciele szkoły.

5.1. Najważniejsze wyniki diagnozy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stwierdzono, że:

1. 87,5% badanych uczniów zawsze lub często czuje się w szkole szczęśliwie i zadowolona/y.
2. 85,9% uczniów zawsze lub często jest zadowolonych ze swoich postępów w nauce gry na instrumencie, a 78,1% dostrzega u siebie mocne strony i talenty.
3. 85,9% uczniów ocenia relacje rówieśnicze jako dające radość i poczucie przynależności, a 78,1% zawsze lub często czuje się akceptowanych takimi, jakimi są.
4. 65,6% uczniów zawsze lub często odczuwa napięcie lub zdenerwowanie przed występami publicznymi.
5. 46,9% uczniów zawsze lub często obawia się, że nie spełni oczekiwań nauczycieli lub rodziców, 42,2% rzadko lub nigdy deklaruje motywację do ćwiczenia, a 39,1% zawsze lub często odczuwa przemęczenie ilością zajęć i ćwiczeń.

Wnioski z obserwacji nauczycieli i analizy bieżącego funkcjonowania uczniów potwierdzają potrzebę dalszego wspierania uczniów w radzeniu sobie z tremą, wzmacniania systematyczności pracy oraz utrzymywania wspierającej atmosfery i dobrych relacji w szkole.

5.2. Rozpoznane czynniki chroniące

Do najważniejszych czynników chroniących występujących w środowisku szkolnym zaliczono:

1. dobre samopoczucie większości uczniów w szkole;
2. dobre relacje rówieśnicze, poczucie akceptacji i przynależności do społeczności szkolnej;
3. możliwość uzyskania wsparcia ze strony innych osób w szkole;
4. pozytywną ocenę własnych postępów oraz świadomość mocnych stron i talentów;
5. umiejętność odpoczynku i regeneracji u większości uczniów oraz możliwość rozwijania zainteresowań muzycznych.

5.3. Rozpoznane czynniki ryzyka i obszary wymagające wsparcia

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy zidentyfikowano następujące czynniki ryzyka lub obszary wymagające dalszego wsparcia:

1. trema i stres związany z występami publicznymi;
2. obawy części uczniów przed niespełnieniem oczekiwań nauczycieli lub rodziców;
3. wątpliwości części uczniów we własne zdolności muzyczne;

4. niewystarczającą lub niestabilną motywację do systematycznego ćwiczenia u części uczniów;
5. przemęczenie i przeciążenie obowiązkami występujące u części uczniów.

5.4. Wnioski z diagnozy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy przyjmuje się następujące wnioski do pracy wychowawczej i profilaktycznej w roku szkolnym 2026/2027:

1. Przeprowadzona diagnoza wskazuje, że większość uczniów dobrze czuje się w szkole muzycznej, pozytywnie ocenia swoje relacje rówieśnicze oraz ma poczucie akceptacji i przynależności do społeczności szkolnej. Uczniowie w większości są zadowoleni ze swoich postępów w nauce gry na instrumencie i dostrzegają własne mocne strony oraz talenty.
2. Do najważniejszych czynników chroniących zaliczono: dobre relacje rówieśnicze, poczucie akceptacji i przynależności do szkoły, możliwość uzyskania wsparcia, pozytywną ocenę własnych postępów, świadomość własnych mocnych stron oraz umiejętność odpoczynku i regeneracji.
3. Najważniejszym obszarem wymagającym dalszego wsparcia pozostaje trema i stres związany z występami publicznymi. Ponad połowa badanych uczniów deklaruje częste lub stałe napięcie przed występami. Diagnoza wskazuje również na potrzebę wspierania uczniów w zakresie budowania wiary we własne możliwości muzyczne, rozwijania motywacji do systematycznego ćwiczenia oraz radzenia sobie z oczekiwaniami nauczycieli i rodziców. U części uczniów występuje również poczucie przemęczenia związane z liczbą obowiązków szkolnych i ćwiczeniem na instrumencie.
4. W roku szkolnym 2026/2027 wskazane jest zatem kontynuowanie i wzmacnianie działań dotyczących radzenia sobie z tremą i stresem scenicznym, rozwijania odporności psychicznej, budowania adekwatnego poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości, wspierania motywacji do systematycznej pracy oraz zachowania równowagi pomiędzy nauką, ćwiczeniem i odpoczynkiem. Należy również nadal wzmacniać dobre relacje rówieśnicze, poczucie przynależności i dostępność wsparcia ze strony osób dorosłych w szkole.
5. Wnioski z diagnozy, wraz z rekomendacjami Centrum Edukacji Artystycznej oraz wnioskami z realizacji Programu w poprzednim roku szkolnym, stanowią podstawę do określenia celów i szczegółowych działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027.

6. CELE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Na podstawie wyników diagnozy potrzeb uczniów, wniosków z realizacji Programu w poprzednim roku szkolnym oraz rekomendacji wychowawczo-profilaktycznych Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2026/2027 ustala się następujące cele działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły:

1. **Wspieranie dobrostanu psychicznego uczniów**, ze szczególnym uwzględnieniem rozwijania umiejętności radzenia sobie z tremą i stresem związanym z występami publicznymi.

2. **Wzmacnianie adekwatnego poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości muzyczne**, przy jednoczesnym kształtowaniu umiejętności konstruktywnego przyjmowania sukcesów, trudności i niepowodzeń.
3. **Rozwijanie motywacji, systematyczności i samodzielności w procesie uczenia się**, w szczególności w zakresie planowania i organizowania samodzielnego ćwiczenia na instrumencie.
4. **Rozwijanie umiejętności skutecznego uczenia się**, koncentracji uwagi, zarządzania czasem oraz zachowania równowagi pomiędzy nauką, ćwiczeniem i odpoczynkiem.
5. **Przeciwdziałanie przeciążeniu uczniów i nadmiernej presji związanej z oczekiwaniami dotyczącymi osiągnięć artystycznych.**
6. **Wzmacnianie dobrych relacji rówieśniczych, poczucia akceptacji i przynależności do społeczności szkolnej.**
7. **Utrzymywanie bezpiecznego i wspierającego środowiska szkolnego** oraz rozwijanie umiejętności zwracania się o pomoc w sytuacji trudnej.
8. **Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy**, w tym rozwijanie odpowiedzialności za własne zachowanie w relacjach bezpośrednich i w środowisku cyfrowym.
9. **Kształtowanie bezpiecznych i odpowiedzialnych nawyków korzystania z Internetu, smartfonów, mediów społecznościowych i gier cyfrowych** oraz profilaktyka uzależnień behawioralnych i innych uzależnień.
10. **Wzmacnianie czynników chroniących**, w szczególności zainteresowań muzycznych, dobrych relacji uczeń–nauczyciel, relacji rówieśniczych, wsparcia rodziny, możliwości rozwijania uzdolnień oraz poczucia przynależności do szkoły.
11. **Rozwijanie kompetencji nauczycieli i współpracy z rodzicami** w zakresie wspierania uczniów w uczeniu się, rozpoznawania trudności, przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy oraz profilaktyki uzależnień.

Powyższe cele odpowiadają wynikom diagnozy szkolnej. Ankieta wykazała m.in., że 65,6% badanych uczniów zawsze lub często odczuwa napięcie przed występami publicznymi, 46,9% zawsze lub często obawia się niespełnienia oczekiwań nauczycieli lub rodziców, a 42,2% rzadko lub nigdy nie deklaruje motywacji do ćwiczenia i rozwijania swoich umiejętności. Jednocześnie mocnymi stronami szkoły pozostają relacje rówieśnicze, poczucie przynależności i akceptacji oraz pozytywne postrzeganie własnych postępów.

Cele uwzględniają również trzy priorytety CEA na rok szkolny 2026/2027: wspomaganie procesów uczenia się, przeciwdziałanie cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i innym uzależnieniom.

7. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Obszar / cel	Planowane działania	Odbiorcy	Termin	Osoby odpowiedzialne
Radzenie sobie z treścią i stresem scenicznym	Rozmowy i krótkie działania psychoedukacyjne dotyczące sposobów radzenia sobie z treścią; przygotowanie uczniów do występów; wspierająca rozmowa przed i po występie	uczniowie	cały rok, szczególnie przed koncertami, egzaminami i konkursami	nauczyciele instrumentu głównego, nauczyciele przedmiotów artystycznych
Budowanie pewności siebie i wiary we własne możliwości	Udzielanie konstruktywnej informacji zwrotnej, dostrzeganie postępów, wzmacnianie mocnych stron ucznia, unikanie nadmiernego porównywania uczniów	uczniowie	cały rok	wszyscy nauczyciele
Wspomaganie procesów uczenia się	Rozwijanie umiejętności planowania samodzielnego ćwiczenia, organizowania czasu pracy, koncentracji oraz monitorowania własnych postępów	uczniowie	cały rok	nauczyciele instrumentu głównego, nauczyciele przedmiotów ogólnomuzycznych
Systematyczność i motywacja do pracy	Ustalanie z uczniami realnych celów pracy, wskazywanie skutecznych sposobów ćwiczenia, wzmacnianie motywacji wewnętrznej	uczniowie	cały rok	nauczyciele prowadzący zajęcia
Przeciwdziałanie przeciążeniu	Rozmowy o równowadze między nauką, ćwiczeniem i odpoczynkiem; obserwowanie oznak przemęczenia; współpraca z rodzicami w sytuacji przeciążenia	uczniowie, rodzice	cały rok	nauczyciele, dyrektor
Rozwój sceniczny i artystyczny	Popisy semestralne klas instrumentów	uczniowie	I i II semestr	nauczyciele instrumentu głównego
Rozwój artystyczny, integracja i uczestnictwo w kulturze	Wieczór Kolęd	uczniowie, rodzice, społeczność lokalna	okres świąteczny	nauczyciele odpowiedzialni za wydarzenie
Rozwój społeczny i kulturalny	Audycje muzyczne dla szkół podstawowych	uczniowie, odbiorcy ze środowiska lokalnego	według harmonogramu szkoły	nauczyciele i uczniowie biorący udział w audycjach
Budowanie pozytywnych doświadczeń scenicznych	Koncert pierwszoklasistów z okazji Dnia Matki	uczniowie klas pierwszych, rodzice	maj	nauczyciele instrumentu głównego
Rozwijanie zainteresowań i motywacji	Konkurs wokalny	zainteresowani uczniowie	według kalendarza szkoły	nauczyciele odpowiedzialni za konkurs
Rozwijanie talentów i doświadczeń konkursowych	VI Pleszewski Ogólnopolski Konkurs Fletowy	uczestnicy konkursu, społeczność szkolna	według kalendarza konkursu	dyrektor, organizatorzy konkursu, nauczyciele
Tożsamość szkoły i integracja ze środowiskiem szkół artystycznych	Wyjazd na spotkanie szkół im. Wojciecha Kilara	uczniowie i nauczyciele	według ustalonego terminu	dyrektor, nauczyciele opiekunowie
Integracja społeczności szkolnej	Spotkanie integracyjne – grill i zabawa dla uczniów	uczniowie	II semestr	nauczyciele, osoby odpowiedzialne za organizację
Rozwijanie umiejętności artystycznych i motywacji	Warsztaty instrumentalne	uczniowie	według harmonogramu	nauczyciele, zaproszeni prowadzący
Przeciwdziałanie przemocy	Rozmowy i działania przypominające zasady wzajemnego	uczniowie	cały rok / zgodnie z	nauczyciele, dyrektor

Obszar / cel	Planowane działania	Odbiorcy	Termin	Osoby odpowiedzialne
rówieśniczej	szacunku, reagowania na krzywdzenie, wykluczanie, ośmieszanie i hejt; przypomnienie sposobów zgłaszania problemów		potrzebami	
Cyberbezpieczeństwo	Rozmowy dotyczące odpowiedzialnego korzystania z Internetu, komunikatorów i mediów społecznościowych, ochrony prywatności i wizerunku oraz reagowania na cyberprzemoc	uczniowie	I i II semestr	nauczyciele prowadzący zajęcia
Profilaktyka uzależnień behawioralnych	Działania informacyjne dotyczące nadmiernego korzystania ze smartfonów, Internetu, mediów społecznościowych i gier; rozmowy o FOMO, koncentracji, śnie i równowadze cyfrowej	uczniowie	w ciągu roku	nauczyciele prowadzący zajęcia
Profilaktyka innych uzależnień	Przekazywanie dostosowanych do wieku informacji dotyczących zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi i innych zachowań ryzykownych	uczniowie	w ciągu roku, adekwatnie do wieku i potrzeb uczniów	nauczyciele prowadzący zajęcia
Wsparcie ucznia w sytuacji trudnej	Indywidualne rozmowy wspierające, współpraca nauczycieli i rodziców, uruchamianie pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub specjalistycznej stosownie do potrzeb	uczniowie wymagający wsparcia	na bieżąco	nauczyciele, dyrektor
Współpraca z rodzicami	Indywidualne konsultacje dotyczące motywacji, organizacji ćwiczenia, stresu, przeciążenia oraz bezpieczeństwa cyfrowego	rodzice	cały rok	nauczyciele, dyrektor
Rozwijanie kompetencji nauczycieli	Zapoznavanie się z materiałami CEA dotyczącymi wspomaganie uczenia się, przemocy i cyberprzemocy oraz uzależnień; wymiana doświadczeń podczas pracy zespołów nauczycielskich	nauczyciele	cały rok	dyrektor, nauczyciele

7.1. Zasady realizacji harmonogramu

Harmonogram może być modyfikowany w ciągu roku szkolnego w przypadku pojawienia się nowych potrzeb uczniów, nowych zagrożeń lub konieczności podjęcia dodatkowych działań.

Nie wszystkie działania profilaktyczne wymagają organizowania odrębnych zajęć lub wydarzeń. Treści dotyczące skutecznego uczenia się, dobrostanu psychicznego, bezpieczeństwa, relacji oraz profilaktyki mogą być realizowane również w ramach bieżącej pracy nauczycieli z uczniami, w szczególności podczas zajęć indywidualnych i grupowych.

Działania podejmowane przez szkołę powinny mieć charakter adekwatny do rzeczywiście rozpoznanych potrzeb. W obszarach, w których diagnoza nie wykazała istotnych problemów – np. relacje rówieśnicze i poczucie przynależności – działania mają przede wszystkim charakter wzmacniający i profilaktyczny.

8. EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego będzie monitorowana w ciągu całego roku szkolnego.

Celem ewaluacji będzie ocena stopnia realizacji zaplanowanych działań oraz ich przydatności w odniesieniu do rozpoznanych potrzeb uczniów.

Ewaluacja zostanie przeprowadzona na zakończenie roku szkolnego 2026/2027, w szczególności na podstawie:

1. analizy stopnia realizacji zaplanowanych działań;
2. obserwacji funkcjonowania uczniów;
3. rozmów z uczniami i rodzicami;
4. spostrzeżeń i wniosków nauczycieli;
5. analizy dokumentacji szkolnej;
6. podsumowania działań podejmowanych w ramach Programu.

Wyniki ewaluacji zostaną wykorzystane do sformułowania wniosków do pracy wychowawczej i profilaktycznej w kolejnym roku szkolnym oraz do planowania kolejnej edycji Programu.

Za monitorowanie realizacji Programu oraz zebranie wniosków z jego realizacji odpowiada **dyrektor szkoły we współpracy z nauczycielami.**

8.1. Kryteria ewaluacji

Przy podsumowaniu realizacji Programu uwzględnione zostaną w szczególności:

1. stopień realizacji zaplanowanych działań;
2. adekwatność podejmowanych działań do potrzeb uczniów;
3. skuteczność działań wspierających uczniów w radzeniu sobie z treścią i stresem scenicznym;
4. wspieranie motywacji, samodzielności i organizacji pracy uczniów;
5. utrzymanie poczucia bezpieczeństwa, dobrych relacji i wspierającej atmosfery w szkole;
6. realizacja działań wynikających z rekomendacji Centrum Edukacji Artystycznej;
7. pojawienie się nowych potrzeb lub zagrożeń wymagających uwzględnienia w kolejnym roku szkolnym.

9. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wojciecha Kilara w Pleszewie na rok szkolny 2026/2027 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 30.09.2026 r.

Przewodniczący Rady Rodziców

Joanna Smuszkiewicz

.....
/na oryginale właściwy podpis/

Dyrektor szkoły

Sławomir Moch

.....
/na oryginale właściwy podpis/